

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

СИЛАБУС

СУЧАСНА КУЛЬТУРА

Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Освітньо-професійна програма	Культурологія
Освітня кваліфікація:	Бакалавр культурології
Фахівець з аналітики культури та креативних індустрій	
Форма навчання	Денна
Курс	IV
Семестр	7, 8

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол
засідання кафедри культурології
№ 1 від «3» вересня 2020 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 4 курс
		Семестр – 7, 8 семестр
		Лекції – 38 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) – 38 год.
		Самостійна робота -94 год.
		Консультації - 10 год.
Форма контролю: екзамен, екзамен		
		Форма контролю: екзамен, екзамен
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Пригода Таміла Миколаївна**

Науковий ступінь: **кандидат філософських наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри культурології**

Контактна інформація: моб. тел. 099 0715762, 097 4962592

ел. адреса: tamprygoda@gmail.com

З розкладом можна ознайомитись на офіційному сайті СНУ ім. Лесі Українки, зокрема за посиланням <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Програма навчальної дисципліни «Сучасна культура» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Культурологія». Сучасна культура

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасна культура» є етап культурного процесу орієнтовно середини XIX-XX століть, що якісно відрізняється від попереднього, новочасного. Сучасність передбачає зверненість на актуальність, цілісність, діалектичність явищ, процесів, характеристик культури. Важливим моментом методологічного підходу є орієнтація не на ретро- чи перспективу культурного становлення у широкому сенсі концепту, а саме на його безпосередні і конкретні, часто суперечливі та неоднозначні, вияви. Предметом вивчення «Сучасної культури» є передусім західна (європейська) парадигма культура, центристська ідеологія якої починає втрачати своє домінування на рубежі XIX-XX століть із активним проникненням культурних ідей з інших континентів, з їх глибоким освоєнням європейськими філософами, митцями, громадськими діячами тощо. Обсяг дисципліни дозволяє системно охопити кілька блоків і періодів культури: друга половина XIX століття (ірраціоналізм, філософія життя, творчість Ф. Ніцше, французький символізм в літературі, музиці, реалізм в літературі та образотворчому мистецтві, прерафаеліти, інтуїтивізм і література «потoku свідомості», естетика «fin de siècle», символістський театр, стиль модерн), перша половина XX століття (модернізм, художній авангард, мистецькі експерименти. Видатні особистості, революційна естетика), друга половина XX століття (філософські ідеї Франкфуртської школи, протестна культура, екзистенціалізм в літературі та

філософії, основні тенденції в сучасній архітектурі, масова культура, інше).

2. Пререквізити

Вивчення курсу передбачає використання знань, набутих із таких навчальних дисциплін як ««Основи культурології», «Культура давніх цивілізацій», «Культура Сходу», «Культура європейського середньовіччя», «Культура європейського відродження», «Культура Нового часу», «Естетика і філософія мистецтва», інші.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета - представити сучасний культурний процес як цілісне явище у масштабах світової культури; ознайомити студентів з проблемами його становлення і розвитку; викласти особливості його теоретичного осмислення у сучасному культурологічному дискурсі.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 7. Здатність працювати автономно.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Фахові компетенції (СК):

ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК 14. Опанування теоретичних та практичних основ розвитку культурних і креативних індустрій, передусім, івент-менеджменту, арт-кураторства, екскурсійної та музейно-галерейної діяльності.

ФК 15. Здатність до пошуку інноваційних способів розв'язання актуальних суспільних проблем на основі системного розуміння розмаїття культурних норм та специфіки актуальних соціокультурних процесів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Основні тенденції у художній культурі другої половини XIX століття						
Тема 1. Сучасність у контексті історико-культурного процесу	8	2	2	4		ДС/4
Тема 2. Імпресіонізм: основні представники та естетичні ідеї. Неоімпресіонізм. Постімпресіонізм	11	2	2	6	1	ДС/4
Тема 3. Реалізм як мистецький напрямок і як соціокультурна тенденція	8	2	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 4. Символізм. Естетичні ідеї та мистецька практика	9	2	2	4	1	ДС/4
Тема 5. Стиль модерн. Синтез мистецтв.	9	2	2	4	1	ДС/4
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем	45	10	10	22	3	50
Змістовий модуль 2. Змістовий модуль 2. Філософський дискурс: Ірраціоналізм. Філософія життя. Інтуїтивізм						

Тема 6. Філософія Світової Волі А. Шопенгауера	11	2	2	6	1	ДС/5
Тема 7. Філософія життя Ф. Ніцше. «Академічна» філософія життя: Г. Зіммель, В. Дільтей	11	2	2	6	1	ДС/5 або ДС/3+Р/2
Тема 8. Інтуїтивізм А. Бергсона. Література «потoku свідомості»	10	2	2	6		ДС/5 або ДС/3+Р/2
Тема 9. Передекзистенціалізм С. Кіркєгора	10	2	2	6		ДС/5 або ДС/3+Р/2
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем 2	42	8	8	24	2	50
Всього годин / Балів	87	18	18	46	5	100

**Змістовий модуль 3. Модерністичні та авангардні практики
у мистецтві першої половини ХХ століття**

Тема 10. Фовізм. Примітивізм	8	2	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 11. Кубізм. Життя і творчість П. Пікассо	11	2	2	6	1	ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 12. Експресіонізм у мистецтві та літературі	10	2	2	6		ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 13. Сюрреалізм. Творчість С. Далі	8	2	2	4		ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 14. Абстракціонізм. Супрематизм	9	2	2	4	1	ДС/4 або ДС/2+Р/2
Тема 15. Футуризм. Конструктивізм.	9	2	2	4	1	ДС/4 або ДС/2+Р/2
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем 3	55	12	12	28	3	54

**Змістовий модуль 4. Основні тенденції
в культурі та мистецтві другої половини ХХ століття**

Тема 16. Екзистенціалізм: основні представники та ідеї	11	2	2	6	1	ДС/5
Тема 27. Новітні тенденції у мистецтві	10	2	2	6		ДС/5
Тема 18. Основні тенденції в архітектурі	9	2	2	4	1	ДС/5
Тема 19. Масова культура. Франкфуртська школа, рух великого заперечення	8	2	2	4		ДС/5 або ДС/3+Р/2
Модульна контрольна робота						МКР/30
Разом за модулем 4	38	8	8	20	2	46
Всього годин / Балів	93	20	20	48	5	100

Всього годин / Балів	180	38	38	94	10	200
-----------------------------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, МКР– модульна контрольна робота, Р – реферат, або ж аналітичне есе.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	«Захід Європи» О. Шпенглера: основні ідеї. Декаданс у культурі межі століть	4
2	Позитивізм у культурі XIX-XX століть: еволюція теорії	6
3	Імпресіонізм і фотографія: пошук образу	4
4	«Мистецтво для мистецтва»: теорія і практика	4
5	Модерн і мода: культурологічні розвідки	4
6	Філософія А. Шопенгауера та буддизм: співвідношення	6
7	Ф. Ніцше: особливості «ландшафтів смислу» Філософська герменевтика: основні тенденції	6
8	Філософія С. Кіркегора та творчість Л. Шестова	6
9	Феномен релігії у творчості А. Бергсона	6
10	Примітивізм: елітарне і (чи) масове мистецтво	4
11	Кубізм і творчість П. Сезанна	4
12	Експресіонізм як суспільна емоція: інтерпретації	4
13	Сюрреалізм та ідеї К.-Г. Юнга	4
14	Абстракціонізм в архітектурі	4
15	Конструктивізм у сценічному мистецтві (балет, спортивні паради, драматичний жанр, опера, кінематограф) Футиризм в архітектурі	4
16	Екзистенційний дискурс творчості М. де Унамуно, Х. Ортеги-і-Гасета	4
17	Кітч і мистецтво примітиву. «Історія» масової культури	4
18	«Соціальна архітектура» XX століття: основні тенденції	4

19	Філософія Е. Фрома: основні ідеї	4
Разом		94

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять студентами є обов'язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини тощо).

Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу у вигляді індивідуальних завдань. Якщо студент має вагомні причини, що не дозволяють йому систематично відвідувати заняття, він може перейти на вільний графік з дозволу декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Підготовані студентом індивідуальні завдання (*проблемні завдання, реферати, творчі роботи, есе*) мають продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати академічного плагіату. Під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування). подання робіт, які є не вашими особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Залік та екзамен проводяться в терміни, визначені деканатом у 7 і 8-му семестрах. Студентам, що не з'явилися на залік чи іспит з поважних причин, дозволяється перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Третя й остання спроба складання заліку чи іспиту відбувається за присутності комісії з трьох викладачів, яких визначає деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль, завданням якого є перевірка студентами вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, вироблення навчальних та дослідницьких навичок, формування вміння самостійної роботи з філософськими текстами та спроможності їх осмислення і інтерпретації; а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;

- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Модульний контроль здійснюється у формі написання контрольних робіт. На модульну контрольну роботу виносяться питання, розглянуті під час вивчення змістового модуля на лекціях, семінарах і самостійно.

V. Підсумковий контроль

Розподіл балів, які отримують студенти

Семестр 7.

Поточний контроль (має 40 балів)									Модульний контроль (має 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
4	4	4	4	4	5	5	5	5			
20					20						
40									60		

Семестр 8.

Поточний контроль (має 40 балів)										Модульний контроль (має 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
T19	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

24	16	30	30	100
40		60		

**Максимальна кількість балів,
яку може отримати студент за види навчальних робіт:**

Семінарські заняття (за роботу на одному занятті – 4-5 бали; у тому числі – відповідь на питання – 3 бал, доповнення – 2 бал) – максимум 40 балів. (за семестр).

модульна контрольна робота 1 – мах 30 балів;

модульна контрольна робота 2 – мах 30 балів;

модульна контрольна робота 3 – мах 30 балів;

модульна контрольна робота 4 – мах 30 балів.

Максимум – 60 балів (за семестр).

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- комплексний підхід до питань курсу,
- культура диспуту,
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- вміння аргументовано і коректно відстоювати власну позицію,
- творчий підхід, самостійність, критичність, комплексність мислення.

Повне й глибоке змістовне розкриття питань по темі оцінюється 4-5 балами; достатній рівень розкриття – 3-4 балами; часткове розкриття – 2 балами; поверхневе й неповне розкриття – 1 балом; якщо зміст теми зовсім не розкрито – 0 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю за (7 і 8 семестр) є екзамени, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид індивідуальних завдань (наприклад, перездати якусь тему, написавши підсумковий реферат, есе тощо). На екзамени виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до екзамени (7 семестр)

1. Сучасність як культурологічна категорія.
2. Духовні, соціально-історичні, політичні умови розвитку культури у другій половині XX століття.
3. Премодерн, модерн, постмодерн як культурна метаморфоза європейської цивілізації.
4. Концепція «занепаду Європи» і сучасна культура.
5. Модернізм як соціокультурна і художня тенденція.
6. Париж – столиця мистецтва.
7. Реалізм як художній напрямок.
8. Критичний реалізм у літературі.
9. Реалізм в образотворчому мистецтві.
10. Натуралізм: естетика та мистецька практика.
11. Позитивізм: основні ідеї.
12. Імпресіонізм як мистецька практика.
13. Імпресіонізм: основні представники.
14. Неоімпресіонізм.
15. Постімпресіонізм: естетика і життя.
16. Філософія А. Шопенгауера: основні ідеї.
17. Світова воля як основна категорія філософської концепції А.Шопенгауера.
18. Етика А. Шопенгауера.
19. Естетичні ідеї Шопенгауера.
20. Філософія життя Ф. Ніцше.
21. Аполонівське і діонісійське начала у філософії Ніцше.
22. Ідея надлюдини у філософії Ф. Ніцше.
23. Імморалізм філософії Ф. Ніцше.
24. «Антихристиянин» Ф. Ніцше.
25. «Так казав Заратустра»: основні ідеї.
26. Ніцшеанство у сучасній культурі.
27. Інтуїтивізм А. Бергсона: основні ідеї.
28. Ідея тривалості у філософії А.Бергсона.
29. Інтуїція і художня творчість у філософії А. Бергсона.
30. Література «потoku свідомості»: М. Пруст.
31. Французький символізм.
32. Символізм у літературі.
33. Феномен символу у символізмі.
34. Нова театральна естетика: «символічний» театр.
35. Модерн. Синтез мистецтв.
36. Модерн: національні варіанти стилю.
37. Стиль модерн в Україні.
38. Передекзистенціалізм С. Кіркегора: філософія і життя.
39. Поняття абсурду і відчаю у творчості Кіркегора.
40. Проблема віри і розуму Кіркегора.

Перелік питань до екзамену (8 семестр)

1. Поняття екзистенції у сучасній культурі.
2. Екзистенціалізм А. Камю.
3. Екзистенційні ідеї Ж.-П. Сартра.
4. Експресіонізм в літературі.
5. Експресіонізм в образотворчому мистецтві.
6. Е. Мунк: життя і творчість.
7. Фовізм як художня практика.
8. Основні естетичні ідеї фовізму.
9. Творчість А. Матіса.
10. Особливості стилю примітив.
11. Футуризм як умонастрій та художній напрямок.
12. Художня практика кубізму.
13. Кубізм: естетична концепція.
14. Творчість П. Пікассо.
15. Творчість інших представників кубізму.
16. Проблема предметності у сучасному мистецтві.
17. Абстракціонізм як авангард.
18. Творчі ідеї К. Малевича.
19. Філософія і мистецтво В. Кандинського.
20. Конструктивізм: основні ідеї і представники.
21. Конструктивізм в архітектурі та дизайні.
22. Дадаїзм: антимистецтво та антиестетика.
23. Метафізичний живопис: пошук іншої реальності.
24. Сюрреалізм: естетичні принципи творчості.
25. Сюрреалізм в образотворчому мистецтві.
26. Творчість С. Далі.
27. Сюрреалізм: творчість інших художників.
28. Сюрреалізм в сучасній культурі: вплив, значення, перспективи.
29. Сюрреалізм у літературі та драматургії.
30. Психологічний та проблема творчості у сюрреалізмі.
31. Сюрреалізм у кінематографі.
32. Поп-арт: основні представники.
33. Розвиток мистецтва у другій половині XX століття: основні стилі і тенденції.
34. Перформенс та хепенінг: експерименти.
35. Основні тенденції в архітектурі XX століття.
36. Творчість Ж. де Ле Корбюзьє. «Модулор».
37. Творчість Л. ван дер Рое.
38. Баухауз і Гропіус.
39. Творчі ідеї Райта.
40. Феномен соціальної архітектури.
41. Франкфуртська школа: основні ідеї і сучасна культура.
42. Е. Фром: творчість.
43. Французькі поети XX століття.
44. Іспанська поезія: особливості образів і темпераменту.
45. Особливості поетичної творчості в XX столітті.
46. Масова культура і споживацтво.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
--	--------

90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

7. Рекомендована література

1. Архітектуриний самвидав. Теорія сучасної архітектури. // <http://archvydav.blogspot.com/2011/01/1-1946.html>
2. Андреев Л.Г., Карельский А.В., Павлова Н.С. Зарубежная литература XX века. - М.: Высш. школа, 1996
3. Анненский И. Изнанка поэзии//Анненский И. Избранные произведения. – М., 1988
4. Архитектура Запада. Модернизм и постмодернизм. – М., 1986.
5. Башляр Г. Новый рационализм. – М., 1987
6. Белый А. Символизм как миропонимание. – М., 1994
7. Бергсон А. Творческая эволюция. // <http://psylib.org.ua/books/bergs01/index.htm>
8. Библер В.С. На гранях логики и культуры: Книга избранных очерков. – М., 1997
9. Бобринская Е. А. Футуризм и кубофутуризм.— М.: Галарт, 2000.
10. Бодлер Ш. Цветы зла. – М., 1989
11. Бодрийяр Ж. Поп-арт: искусство общества потребления // Бодрийяр Жан. Общество потребления. Его мифы и структуры. — М.: Культурная революция; Республика, 2006. — С. 150—158.
12. Боров Ю.Б. Художественные направления в искусстве XX века. – К., 1986
13. Борисова Е. А., Стернин Г.Ю. Русский модерн. М., 1990
14. Бэнэм Р. Взгляд на современную архитектуру. – М., 1980.
15. Віденська сецесія // <https://andy-travelua.livejournal.com/221645.html>
1. Гальцева Р.А. Западноевропейская культурология между мифом и игрой// Самосознание европейской культуры XX века. – М., 1993
2. Горюнов В. С., Тубли М.П. Архитектура эпохи модерна. М., 1992
3. Дали С. Дневник одного гения. М., 2014
4. Дмитриева Н. А. Краткая история искусств. Выпуск 3. – М., 1993
5. Долгов К. М. От Киркегора до Камю. – М., 1990
6. Зарубежная литература XX века. Поэзия французского символизма. М., 1993
7. Иванов Вяч. Мысли о символизме//Иванов Вяч. Родное и вселенское. – М., 1994
8. Иконников А. В. Зарубежная архитектура: От „новой архитектуры” до постмодернизма. – М., 1982.
9. Їницька Т. Сецесія як філософсько-естетична модель модернізму кінця XIX-початку XX століття. // <https://probapera.org/publication/13/16585/setsesiya-yak-filosofsko-estetychna-model-modernizmu-kintsya-xix-pochatku-xx-st.html>
10. Імпресіонізм як напрям у мистецтві // <http://estetica.etica.in.ua/impresionizm-yak-napryam-u-mistetstvi/>
11. Історія філософії. За редакцією В.Ярошовця. – К., 2002
12. Кирнозе З. И. Страницы французской классики. М.: Просвещение, 1992
13. Колотило М. Н. Женский костюм эпохи модерна в России. - СПб.1999

14. Конструктивізм в живопису. Стилї та напрямки в образотворчому мистецтві. // <https://ukr.mainstreetartisans.com/3900558-constructivism-in-painting-styles-and-trends-in-art>
15. Корбюзьє Ле Ж. Архитектура XX века. – М., 1977.
16. Корбюзьє Ле Ж. Модульор. – М., 1976.
17. Корбюзьє Ле Ж. Путешествие на Восток. – М., 1991.
18. Крючкова В. А. Антиискусство. Теория и практика авангардистских движений. – М., 1985
19. Крючкова В. А. Кубизм. Орфизм. Пуризм. — М.: ОЛМА-Пресс, 2000.
20. Кьеркегор С. Наслаждение и долг. – К., 1994
21. Кьеркегор С. Страх и трепет. – М., 1993
22. Левчук Л. Т. Західноєвропейська естетика XX століття. – К., 1998
23. Лосев А. Ф. Владимир Соловьев и его время. – М., 1990
24. Лотман Ю. М. Культура и взрыв. – М., 1992
25. Мамардашвили М. Как я понимаю философию. – М., 1990
26. Манифесты футуризма// Поэзия Серебряного века. – М., 2004
27. Модернізм. // <https://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/2728-modernizm>
28. Наливайченко Ю. Б. Художественные направления в искусстве XX века. – К., 1986
29. Ницше Ф. Сочинения: В 2 т. – М., 1998
30. Новейший философский словарь/ Сост. А.А. Грицанов. – Минск, 1998
31. Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори. – К., 1994
32. Особливості розвитку мистецтва і науки у XX столітті. // <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10187/>
33. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1998
34. Подорога В. Выражение и смысл. – М., 1994
35. Полевой Б. Искусство XX века. – М., 1994
36. Полевой В.М. Двадцатый век. – М., 1989
37. Поляков В.В. Книги русского кубофутуризма с приложением каталога футуристических изданий. — М.: Гилея, 2007.
38. Поняття модернізму. Течії модернізму, їхня характеристика. // https://pidru4niki.com/14131112/literatura/ponyattya_modernizmu_techiyi_modernizmu_u_yihnya_harakteristika
39. Поп-арт: коротка історія, особливості та цікаві факти // <http://kafedra.com.ua/style-pop-art-korotka-istoriya-osoblyvosti-ta-tsikavi-fakty/>
40. Поп-арт: краткая история // <http://www.fiveplus.org.ua/pop-art-kratkaya-istoriya>
41. Попович М. Раціональність і виміри людського буття. – К., 1997
42. Рильке Р.-М. Письма о Париже и Родене// Рильке Р.-М. Ворпсведе. Огюст Роден. Письма. Стихи. – М., 1971
43. Рославец Е. Н. Разрушение образа. К., 1984
44. Рославец О. М. Реалізм у живопису Франції XIX століття — К.: Мистецтво, 1979
45. Сарабьянов Д. В. Модерн. История стиля. - Галарт, 2001
46. Сарычев В. А. Кубофутуризм и кубофутуристы: Эстетика. Творчество. Эволюция.— Липецк: Липецкое изд-во, 2000.
47. Свасьян К. А. Освальд Шпенглер и его реквием Западу// Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологи мировой истории. Т.1. Гештальт и действительность.— М., 1995. – С. 5-122

48. Серрюлль М., Серюлль А. Энциклопедия импрессионизма. – Москва, «Республика», 2005
49. Соболев О. М. Постмодерн і майбутнє філософії. – К., 1997
50. Соловьев В. С. Сочинения: В двух т. – М., 1990
51. Стили сучасної архітектури. // <https://ek-architecture.com.ua/arhitektura/stili-sovremennoj-arhitektury/>
52. Сучасна архітектура в історичному середовищі. // <https://archcity.pro/2017/04/27/suchasna-arhitektura-v-istorychnomu-seredovyshhi-dyskusiya/>
53. Сучасна архітектура України // <https://suchasna-arkhitektura0.webnode.com.ua/novini/suchasna-arkhitektura-v-ukrajini/>
54. Сучасність архітектури України XXI століття. // <https://sites.google.com/site/svitpptcomua/sucasnist-arhitekturi-ukraieni-21-stolitta>
55. Тиллих П. Избранное. Теология культуры. — М.: Юрист, 1995.
56. Український архітектурний модерн. // <https://ukrarchipedia.com/uk/nation-building/ukrainian-architectural-modern>
57. Сюрреализм // https://foto-vse.blogspot.com/2014/03/blog-post_22.html
58. Український архітектурний модерн: Історія втраченої естетики. // https://texty.org.ua/articles/46453/Ukrajinskyj_arkhitekturnyj_modern_Korotka_istorij_a_vtrachenoji_jestetyky-46453/
59. Фромм Э. Душа человека. – М.: Республика, 1992
60. Фромм Э. Иметь или быть. – М: «АСТ», 2000
61. Фромм Э. Искусство любить. Исследование природы любви. - М.: Педагогика, 1990
62. Хоннеф, Клаус. Поп-арт / Под ред. Уты Гросеник. — Москва: Taschen / «Арт-родник», 2005.
63. Шестов Л. Киркегард и экзистенциальная философия. – М., 1992
64. Шестов Л. Сочинения в 2 т. – М., 1993
65. Шопенгауэр А. Собрание сочинений. Т.1. – М., 1992
66. Шопенгауэр А. Избранные произведения. – М., 1992
67. Шопенгауэр А. Мир как воля и представление. – М., 1992
68. Шопенгауэр А. Свобода воли и нравственности. – М., 1992
69. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории: В 2 т. — М.: Мысль, 1993. — Т. 1: Гештальт и действительность.
70. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории: В 2 т. — М.: Мысль, 1998. — Т. 2: Всемирно-исторические перспективы.
71. Шпенглер О. Пессимизм ли это? // Новые идеи в философии. Ежегодник Философского общества СССР. — 1991. — М.: Наука, 1991.
72. Шпенглер О. Человек и техника // Культурология. XX век: Антология. — М.: Юрист, 1995.
73. Якимович А. О лучах Просвещения и других световых явлениях (культурная парадигма авангарда и постмодерна)// Иностранная литература. – 1994. - № 1. – С.241-248.
- 74.8 найвних питань про сучасне мистецтво // <https://www.the-village.com.ua/village/city/specials-city/290651-hennessy>
75. Пригода Т. Сучасна культура: методичні рекомендації / Т. М. Пригода. – Луцьк. – Вежа-Друк, 2017. – 51 с.

76. Пригода Т. Художній дискурс тілесності в сучасній культурі / Т. М. Пригода // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки. – Луцьк. – 2016. – № 10 (334). – С.94– 98.
77. Пригода Т., Донець І. «Музичний» урбанізм: креативна тотожність людини і місця / Т. Пригода, І. Донець // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки. – № 10 (383). – 2018. – С. 85–88.
78. Пригода Т. Мінімалізм, дзен, карантин у сучасній культурі: спроба усвідомленого споживацтва. / Т. Пригода / Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Вип. 35. – Рівне, РДГУ, 2020. - С. 143-149